

[Fiskeriministeren]

havde vi alle sammen gerne set, men formålet med EFs strukturstøtteforanstaltninger, hvoraf dele er indeholdt i eksempelvis lovforslag nr. L 163, er jo at hjælpe erhvervet i den vanskelige omstillingsperiode, som vi er inde i i disse år. Det var vi sidste år, det er vi i indeværende år, og det vil vi være i det kommende år, og derfor kan samfundet ikke frasige sig ansvaret for denne omstillingsproces, men må tage et medansvar, selv om vi er i en situation, hvor de ni lande ikke har kunnet nå til enighed om en fælles løsning af disse problemer.

Jeg skal derudover til hr. Arne Bjerregaard kun sige, at jeg med tilfredshed noterer betragtningen om, at jeg har været imødekommende, og skal derfor så meget mere beklage, at kristeligt folkeparti ikke har kunnet medvirke til disse forslags gennemførelse, men jeg forstår, at det vil ske med bred tilslutning i folketinget. Det er jeg meget tilfreds med, for det er en meget vigtig lovgivning, vi her gennemfører.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om midlertidige statstilskud til visse strukturforbedringer m.m. inden for fiskeriet.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget

forkastedes, idet 11 stemte for, 119 imod; 2 stemte hverken for eller imod.

§§ 2-6

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende de forslag til lov om midlertidig statsstøtte til fiskerfartøjers ophør med deltagelse i dansk erhvervsfiskeri.

Lovforslagets §§ 1-6 og dets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der foretoges derefter afstemning over forslag til lov om regulering af fiskeriet.

§§ 1-8

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1

vedtoges med 97 stemmer mod 32; 4 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2 og 3

vedtoges uden afstemning.

§ 9 med de foretagne ændringer, §§ 10-13, ændringsforslag nr. 4 om indsættelse af en ny paragraf og § 14

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om demokratisering af udpegningen af skatteråds- og amtsligningsrådsmedlemmer samt af formæn-

dene for skatteråd, amtsligningsråd, vurderingsråd og skyldråd [af Thorndahl (FP) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 100. Fremsat 4/4 79).

Formanden:

Jeg skal udsætte mødet i 3 minutter, så samtalerne i salen kan blive afsluttet. Det genoptages i dag kl. 13.38.

Mødet udsat kl. 13.35

Mødet genoptaget kl. 13.38

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Anders Andersen):

Efter det af fremskridtspartiet fremsatte forslag til folketingsbeslutning opfordres regeringen til ved udnævnelse af medlemmer til skatteråd og amtsligningsråd samt af formænd for skatteråd, amtsligningsråd, vurderingsråd og skyldråd inden for hver enkelt kategori at komme nærmest muligt en fordeling, der svarer til befolkningens synspunkter, som de kom til udtryk ved seneste folketingsvalg.

Fremskridtspartiet har tidligere rettet henvendelse til min forgænger om repræsentation i henholdsvis skatterådene og vurderingsrådene. Ved begge lejligheder gav min forgænger i sin besvarelse udtryk for, at man har noteret sig fremskridtspartiets synspunkter. I samme forbindelse redegjorde min forgænger for, at man er opmærksom på de problemer, der opstår, når der sker forskydninger i partiernes stemmetal fra valg til valg.

Lad mig straks sige, at der ved disse udnævnelser er en meget lang tradition for, at der som hovedregel sker genbeskikkelse, hvilket begrundes i, at det er særdeles vigtigt at sikre kontinuiteten i arbejdet. En sådan praksis bevirker, at fordelingen af udpegede medlemmer til disse poster ikke til enhver tid nøjagtig vil svare til partiernes stemmetal, således som de er kommet til udtryk ved det seneste folketingsvalg.

Jeg finder det imidlertid uhensigtsmæssigt at ofre en kontinuitet, som er så vigtig for det arbejde, der udføres, kun med det formål at modvirke denne efterslæbseffekt, og derfor kan jeg ikke gå ind for fremskridtspartiets forslag.

Jeg må samtidig pege på, at de personer, som bliver udpeget til disse hverv, jo ikke ved udøvelsen af hvervet skal varetage politiske interesser: de pågældende udpeges først og fremmest som lægmænd, idet det tilsigtes at opnå en skatteadministration med et folkeligt element i.

Fremgangsmåden skal altså sikre kontinuiteten i arbejdet, hvilket efter min opfattelse vil være meget vigtigt; derfor finder jeg, at lovforslaget er uhensigtsmæssigt.

Karl Nielsen (S):

Hvis man fulgte fremskridtspartiets tanker, som de kommer til udtryk i det beslutningsforslag, vi her behandler, vil det få den virkning, at der vil ske meget hyppig udskiftning af de rådsmedlemmer, som beslutningsforslaget omhandler, og en sådan hyppighed vil så afgjort ikke være til gavn for det saglige stykke arbejde, disse personer udfører.

Derfor er vi i socialdemokratiet af den opfattelse, at vi bør fortsætte den praksis, at den udpegende minister genbeskikker de personer, som opfylder de saglige kvalifikationer og aldersbetingelserne, uanset om fordelingen i partimæssig henseende ikke svarer til det senest afholdte folketingsvalg. Dette vil medføre, at de nye partier får en underrepræsentation en rum tid fremover, men de vil, såfremt de stadig væk er repræsenteret i tinget, med tiden blive passende repræsenteret.

Ud fra de synspunkter må vi afvise beslutningsforslaget.

Glensgård (FP):

Det plejer at være sådan, at når argumentationen ikke er stærk, er talen lang. Det står ikke længere til troende. Argumentationen var ikke stærk, hverken fra skatteministeren eller fra hr. Karl Nielsen, og talen var kort.

Både skatteministeren og hr. Karl Nielsen sagde, at man ved de seneste udnævnelser havde taget hensyn til den udvikling, der var sket i sammensætningen i folketinget; man

[Glensgård]

havde stort set kun genbeskikkelsen og i øvrigt sørget for, at de nye partier kom til.

Jeg synes, det skal stå helt klart, at skatteministerens forgænger, Jens Kampmann, ud over at foretage genbeskikkelser også foretog udnævnelser, fra sit eget parti eksempelvis. Nu var det tilfældigvis ikke det, der var mest overrepræsenteret, men derimod er andet af de såkaldt gamle partier, som er blevet overrepræsenteret nu, hvor spærregrænsen er ved at nærme sig for det pågældende parti.

Det er selvfølgelig meget godt, at hr. Karl Nielsen siger, at engang ude i fremtiden, sådan når hr. Karl Nielsen har fået langt skæg igen, kunne man forestille sig at de forskellige partier havde fået en rimelig repræsentation.

Der er i forslaget opregnet, hvordan det er ordnet i de forskellige råd, og det ses deraf, at flere små partier: venstresocialisterne og kristeligt folkeparti, overhovedet ikke er repræsenteret. Det finder vi urimeligt, ikke fordi vi sympatiserer med kristeligt folkeparti eller venstresocialisterne i denne sal, men det er der altså nogle mennesker ude i befolkningen der gør, og som gode demokrater mener vi, at det er noget, der skal tages hensyn til.

Vi har fået tilranet os lidt flere pladser forholdsvis end nogen af de små partier ved en aktiv indsats over for skatteministeren. Skatteministerens forgænger, Jens Kampmann, min gruppeformand og jeg havde et møde angående udnævnelse af skatterådsmedlemmer, og det skal ikke være nogen hemmelighed for offentligheden, at vi dér forsøgte at presse skatteministeren så meget som overhovedet muligt, for at vi kunne få nogle af de pladser. Det skal heller ikke være nogen hemmelighed, at vi indgik en handel med skatteministeren, således at han fik en god partifælle ind ét sted, mod at vi fik to pladser et andet sted. Det var en god handel for os – det var dobbelt gevinst igen – men vi finder det faktisk bare ikke rimeligt, at besættelser af sådanne pladser skal foregå ved sådanne studehandlere. Vi mener, det må være befolkningen, som er afgørende for, hvorledes sådanne pladser skal besættes, i forhold til den overbevisning, de nu har, og det nemmeste sted, vi kan se det, er faktisk et folketingsvalg. Vi kan jo dårligt begynde at drage Observa- eller Gallup Institutet ind i besættelse af de pladser.

Når vi har taget fat på det, er det ikke, fordi vi ikke mener, der skal ske et løbende arbejde inden for de forskellige råd, det mener vi der vil være under alle omstændigheder, for vi forudser rent faktisk ikke, at socialdemokratiet bliver decimeret fra nogle og tres mandater ned til fire mandater i løbet af en enkelt sæson; det mener vi vil være en årrække. Derfor vil socialdemokratiets medlemmer naturligvis få dette fortløbende arbejde i de råd, de er udnævnt til. Vi mener heller ikke, det står lige for døren, at venstre nærmer sig spærregrænsen, så de vil altså have medlemmer udpeget i de forskellige råd, således at de kan fortsætte det arbejde, som nu er i gang i de pågældende råd.

Der er altså kun tale om en demokratisering, og jeg skal da ikke undlade at udtrykke forundring over, at socialdemokratiet som sådant ikke ønsker en demokratisk proces. Vi er altså demokrater og må respektere, at socialdemokratiet er det største parti og dermed også skal have de fleste pladser. Vi må også respektere, at det radikale venstre endnu eksisterer som parti og også skal have nogle pladser. Vi finder det bare ikke rimeligt, at de får pladser i forhold til dengang, da man havde Hilmar Baunsgaard til at holde partiet oppe. Jeg er skuffet på mit partis vegne over, at skatteministeren ikke vil demokratisere denne proces.

Fogh Rasmussen (V):

Lad mig sige med det samme, at venstre ikke kan støtte dette beslutningsforslag. Forslagsstillerne kalder det forslag til folketingsbeslutning om demokratisering af udpegningen af skatteråds- og amtsligningsrådsmedlemmer osv. I virkeligheden er der jo allerede tale om en demokratisering af hele skatteadministrationen derved, at vi gennem skatteråd, amtsligningsråd osv. har fået lægmandselementet ind, sådan at skatteadministrationen ikke bliver ensidigt bureaukratisk.

Nu foreslår fremskridtspartiet, at der skal tages rent partipolitiske hensyn ved udpegningen af medlemmer til skatteråd og amtsligningsråd samt formænd for skatteråd, amtsligningsråd, vurderingsråd og skyldråd. I sin yderste konsekvens vil fremskridtspartiets forslag medføre, at der mindst hvert fjerde år skal ske nybesættelser i disse råd, sådan at rådenes sammensætning til enhver tid vil af-

[Fogh Rasmussen]

spejle de enkelte partiers tilslutning ved det seneste folketingsvalg. Ofte vil det forhindre genudnævnelse af et i øvrigt dygtigt rådsmedlem eller en rådsformand. Efter venstres opfattelse er det en god ting, at der som hovedregel sker genbeskikkelse til de nævnte råd; det sikrer en vis kontinuitet i arbejdet. Omvendt kan det naturligvis betyde en noget langsom tilpasning af repræsentationen i disse råd for partier med stærkt svingende vælgertilslutning.

Men i den forbindelse må det vel også være på sin plads at minde om, at medlemmerne af de pågældende råd jo slet ikke skal varetage partipolitiske interesser, men skal udgøre et folkeligt element i skatteadministrationen.

Hr. Glensgård undrede sig over, at skatteministeren og den socialdemokratiske ordfører ikke ville være med til en demokratisering af udpegningen af medlemmer og formænd til disse råd, men konsekvensen af fremskridtspartiets forslag vil jo netop være, at ministeren undertiden måtte tilsidesætte lokale indstillinger fra amtsråd eller kommunalbestyrelser, og det vil efter vores opfattelse ikke betyde en demokratisering, det vil tværtimod betyde en svækkelse af det lokale demokrati.

Der er altså mange praktiske og principielle problemer ved dette beslutningsforslag, og vi må derfor afvise det.

Hagen Hagensen (KF):

Jeg vil til at begynde med sige, at der ikke er spor tvivl om, at det har betydning at have lægfolk med i det arbejde, der skal udføres i alle de råd og nævn, der er nævnt i forslaget, men det er i forslaget overset, at det nederste led, vi har i skatteligningen, nemlig ligningskommissionerne, er valgt af kommunalbestyrelserne og derved er et bredt udsnit af disse, og det samme gælder egentlig de vurderingsmænd, der sidder i vurderingsrådene.

Der er en lang tradition, som ministeren sagde, for at genbeskikke de lægfolk, der kommer med ind i dette arbejde i skatteråd og andre tilsvarende råd, og det er noget, der er væsentligt for at bevare den lange linje i arbejdet, som skal være til stede. Nu har jeg siddet i et skatteråd i nogle og tredive år, og jeg har aldrig oplevet, at man stemte efter politisk opfattelse. Jeg har for resten aldrig

nogen sinde været med til at stemme, for man fandt simpelt hen ud af, hvordan sagerne skulle afgøres, så af den grund er der såmænd ikke så megen grund til at tale om, at man skal sørge for, at rådenes udpegning er i overensstemmelse med det sidst afholdte folketingsvalg.

Det ville i øvrigt også blive noget svært at gøre det, for folketingsvalg afholdes jo i utide, hvorimod der er beskikkelsesperioder af en længde på 6-8 år, netop for at sørge for, at der bliver en lang linje i arbejdet i skatteråd og vurderingsråd. Så ud fra den betragtning må jeg også sige, at man vil komme i uoverensstemmelse, hvis man kan sige det på den måde, med de senest afholdte valg. Man skulle måske i højere grad kikke på, hvordan de kommunale valg falder ud, for de afholdes dog med regelmæssige mellemrum, og det kunne der måske godt skeles til.

Når alt dette er sagt, vil jeg gerne sige, at det er helt klart, at der bliver et efterslæb, som ministeren kaldte det, når henses til den udpegning, der i årenes løb har fundet sted. Da jeg for masser af år siden fik med dette arbejde at gøre, var det konservative folkeparti - skønt et stort parti - meget tyndt repræsenteret i skatterådene, hvorimod det radikale venstre, uvist af hvilken grund - jo, jeg kender for resten godt grunden - havde en ganske betydelig overrepræsentation, som de ikke har mistet endnu. Det må også siges, at det måske er lykkedes for os i årenes løb gennem udpegning af folk, der egnede sig til hvervet, at bevare flere, end det stemmetal, der var ved sidste folketingsvalg, skulle give os.

Jeg undrer mig bare over, at dette forslag kommer frem nu, og at man synes, det er så afgørende at få det frem nu, når man for ca. to år siden foretog en meget grundig gennemgang af et forslag til skattestyrelseslov, før den blev lov, hvor der ikke blev rejst én eneste røst imod det, der har været gængs lige siden 1903, nemlig at det var ministeren, der frit beskikkede medlemmer til skatterådet, for nu at tage dét. Der havde måske været grund til dengang at drøfte disse forhold. Det gjorde man ikke, men anerkendte altså denne beskikkelsesret, som ministeren har, og den vil jo også, som han har sagt det, blive brugt på den måde, som vi har kendt det, nemlig at man sørger for at bevare de gode folk, man har fået ind. Man får dem jo ofte

[Hagen Hagensen]

fra de led, hvor de har deltaget i vurderingsrådenes arbejde ude i kommunerne, f.eks. i ligningskommissionerne, og derfor er der en reel saglig begrundelse for at bevare dem i arbejdet, selv om de måske skulle tilhøre et parti, der ikke nøjagtig har ret til den repræsentation, det har. Alt i alt må jeg sige, at jeg finder, der er grund til at sige, at man skal have denne lange linje i arbejdet – det er det, der er væsentligt for os – og så kunne der være grund til at sige, at vi jo også har fået klaret tingene på en sådan måde, at man nu har fået adskilt forholdene, således at man stort set ikke længere møder den samme mand med flere kasketter på: han er simpelt hen blevet placeret i det led, hvor han skal være.

Jeg synes for øvrigt, der er grund til at anerkende det, som fremskridtspartiet har nået: 23 skatterådsmedlemmer i løbet af den forholdsvis korte tid, partiet har været til. Det viser, at man har kunnet placere folk, som kan bruges til det arbejde. Jeg synes egentlig, det er pænt nået, så fremskridtspartiets tid kommer også nok, og det kunne jo være, at de også en dag kom ud for at have en overrepræsentation i skatteråd o. lign. i forhold til det tal, som de måtte have ved det seneste folketingsvalg.

Bollmann (CD):

På CDs vegne må jeg hilse fremskridtspartiets initiativ velkommen. Det er nemlig ganske klart, at der er en meget kraftig skævhed i fordelingen af de poster, der er tale om. Nu ved jeg ikke, om de tabeller, der er anført i bemærkningerne til forslaget, er korrekte ud i alle detaljer, men så vidt jeg kan se, er de for CDs vedkommende rigtige, og derfor er det jo også korrekt, at CD sammen med en række andre partier er groft underrepræsenteret.

Jeg er også ganske klar over, at det vil være vanskeligt, for ikke at sige umuligt, til stadiet at få sammensætningen til at være i fuldstændig overensstemmelse med folketingets sammensætning, men beslutningsforslagets tekst siger jo også klart, at man skal komme nærmest muligt til befolkningens synspunkter.

Der er ikke, som nogen har været inde på, tale om at ødelægge en kontinuitet i rådernes arbejde, men i første omgang er der tale om,

at man ved genbesættelser tager hensyn til de partier, der ikke er repræsenteret, eller som er underrepræsenteret.

Jeg vil også gerne understrege, hvad forslagsstillerne har skrevet i bemærkningerne om det repræsentative demokrati. Det er et princip, som CD har forfægtet fra første færd, og vi har ved mange lejligheder lagt vægt på, at alle borgere naturligvis ikke i detaljer kan være med i alle politiske beslutninger, men det betyder også, at konklusionen, som den er anført i forslaget, er korrekt, nemlig at man så må kompensere ved et forsøg på at få en væsentlig højere grad af overensstemmelse mellem de valgte repræsentanter og det politiske styrkeforhold her i landet i øvrigt. Jeg skal heller ikke gå i detaljer med hensyn til, hvor skæve forholdene egentlig er; det taler forslaget jo tydeligt for sig selv om.

Der har fra denne talerstol ofte været rejst kritik mod fremskridtspartiets ordvalg, ikke mindst i bemærkningerne til forskellige lovforslag. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige, at der i hvert fald ikke ved dette forslags fremsættelse er grund til at fremføre nogen form for kritik, så jeg kan slutte med at sige, at vi på alle områder er klar til at støtte det foreliggende forslag.

Ole Olsen (SF):

Når man læser forslaget igennem, men har glemt at se på overskriften, og hvem der har fremsat det, tror man ikke umiddelbart, at det er et fremskridtsforslag. Det ordvalg, fremskridtspartiet normalt kører med, er helt udeladt her. Jeg går ud fra, det er hr. Thorndahl, der har skrevet det, og så skal hr. Thorndahl selvfølgelig have æren af, at han på en anden måde end fremskridtspartiet som helhed er i stand til at klare tingene.

Jeg synes, det i mange retninger er et godt forslag. Nu forlanger man jo ikke en helt bestemt ting, man forlanger bare en demokratisering, og det er vel meget svært for nogen af os at gå imod demokratisering. Ser man på tabellen over f. eks. skatterådsmedlemmer, springer det i øjnene, at af to partier, der er lige store, har det ene ét, det andet næsten fyrrer medlemmer; det er nok svært at bruge ordet demokratisk om det på nogen som helst mulig måde.

[Ole Olsen]

Nu er jeg ked af, at et andet medlem af fremskridtspartiet – hr. Glensgård var det – var heroppe, for jeg synes, hr. Glensgård straks begyndte med sit sædvanlige ordvalg over for ministeren – ikke så slemt, som det plejer at være – at fastslå, at ministeren var et væmmeligt menneske åbenbart. Jeg er ked af det, for jeg synes helt ærligt talt, at et forslag som dette skal vi stille og roligt diskutere med ministeren. Der er adskillige måder, dette kan laves på. Jeg kan foreslå en god måde, man kan gøre det på. For øjeblikket sidder halvdelen, så vidt jeg ved, på 6 år og halvdelen på 3 år, og der er, så vidt jeg har kunnet opklare tingene, tale om inden for skatterådsmedlemmerne og skatterådsformændene, at temmelig mange af dem, der går af efter tre års forløb, vil være faldet for aldersgrænsen, og det vil sige, at ministeren får en kærkommen lejlighed til, hvis han synes det – og det håber vi – at rette op på skævhederne her.

Man må ikke være blind for, at det er første gang, man har gjort dette, efter at den nye skattestyrelseslov er blevet vedtaget, og jeg kan da godt forstå, hvis ministeren kan være lidt usikker og derfor vælger at satse på kontinuiteten, men det indebærer vel ikke, at man udelukkende ser på kontinuiteten fremover.

Jeg synes på den anden side, det er meget væsentligt, at kontinuiteten eksisterer. Jeg mener, at hvis den ikke eksisterer, kan vi let komme frem til, at det tager så lang tid at blive lært op inden for dette, at man, efter at der er gået en række år, siger: nej, vi vil ikke have dette med læge mænd mere; de arbejder ikke godt nok; lad os få lavet om på det og skiftet dem ud med professionelle. Jeg mener, de læge mænd er alt for vigtige til, at vi kan gøre det.

Der er også en anden ting, som nok kan gøre det lidt svært at gennemgå en demokratisering, for hvad er det, vi skal lægge vægten på? Skal vi lægge vægten på over hele landet som helhed, at man får en ligelig fordeling, eller skal man lægge vægten på, at amtsråd osv. kan komme med en indstilling? Det er klart, at lægger man vægten på det sidste – og det er der mange af os der er tilbøjelige til at ville gøre – bliver det sådan, at de partier, der er underrepræsenteret nu, også bliver underrepræsenteret fremtidig. Ellers skal amtsrådene virkelig bestå af meget, meget

venlige mennesker, der slet ikke ser på, hvordan de er repræsenteret.

Men som sagt, jeg mener, at vi stilfærdigt skal snakke med skatte- og afgiftsministeren om dette, og håber også, at skatte- og afgiftsministeren er enig i, at selvfølgelig bør man søge frem til en demokratisering; hvor hurtigt den så skal gå, er vel det, det handler om.

Freddy Madsen (DKP):

Vi kan i princippet støtte det forslag, som her er fremsat af fremskridtspartiet. Det kan vi også gøre på en aktuel baggrund, idet vores amtsrådsmedlem i Århus amt for nylig har fremsendt en klage til indenrigsministeren, tror jeg det var, over den måde, man har lavet indstillingen på i Århus amtsråd, og man har så fået et venligt brev tilbage om, at det sandelig ikke var noget, som man kunne blande sig i, for amtsrådet kunne frit fastsætte den form, hvorunder man ville lave indstillingerne. Man kunne sågar lave en ren flertalsindstilling, der altså ville betyde – det er jo nok lidt for groft – at f. eks. venstre og socialdemokratiet kunne sætte sig på samtlige pladser. Det har man ikke gjort, men der er i hvert fald i den slags forhold nogle åbenbare skævheder, som vi er modstandere af. Jeg finder det ikke heldigt sådan set, at fremskridtspartiet har sagt, at det skulle ske på grundlag af de foregående folketingsvalg. Jeg kan da godt se, at der kan komme nogle problemer, hvis man holder, som man har været vant til, folketingsvalg hvert andet år. Så er det ikke så let at finde ud af, hvad det er for et folketingsvalg, der skal være gældende.

Jeg kunne tænke mig, at vi i det hele taget – og da kan ministeren nok have ret i, at det skulle have været rejst i forbindelse med ændringerne i skattestyrelsesloven – måske fik en omlægning af systemet, sådan at det i højere grad kom til at følge den kommunale ordning, vi har her i landet. Det burde være sådan, at hovedparten – jeg siger ikke alle, men hovedparten – af de poster, der her er tale om, blev fordelt på samme måde, som man efter kommunevalgene fordeler en lang, lang række andre poster i både amtskommunerne og primærkommunerne. Hvis man ser på det på den måde, synes jeg også, der er noget, der halter overordentlig meget i argu-

[Freddy Madsen]

mentationen fra regeringspartiernes side. Her er der tale om nogle meget saglige poster osv., det vil jeg da gerne anerkende fuldt ud, men er der ikke det, når der er tale om udvalgsformænd i amterne, om magistratsmedlemmer i de store kommuner og en lang række af de andre poster, som kommunerne fordeler? Det gælder f. eks. havneudvalgsformænd og meget andet. Naturligvis er der det. Og at disse poster skulle stille større krav til saglighed, så det er nødvendigt at genbeskikke, finder vi ikke. Konsekvensen af en sådan indstilling ville i virkeligheden være, at udvalgsformænd, borgmestre og mange andre gode personer rundt omkring så også skulle genbeskikkes, men det er der antagelig ingen der vil stille forslag om. Er der ikke det, må man imidlertid også opgive den anden argumentation.

Selvfølger kan medlemmerne vælges for 4 år efter et kommunalvalg. Det ville være det rimelige og det rigtige, og i en lang række tilfælde er der jo, som der er peget på, alligevel blevet foretaget genvalg af de pågældende personer.

Så er der også en anden argumentation her, der halter voldsomt. Man siger: nå ja, men der må jo være en vis træghed i systemet. Ja naturligvis er der det. Men det er jo ikke det, sagen drejer sig om her, for hvis man går listerne igennem, ser man, at socialistisk folkeparti, der for nogle år siden var et stort parti, og som så har været i tilbagegang, er groft underrepræsenteret de fleste af disse steder, mens det radikale venstre er groft overrepræsenteret. Det har nu da vist også lidt med politik at gøre, det her. Det er da vistnok sådan, at det ikke er nogen hemmelighed, at der er et par store partier, som mest fordeler posterne, og så er der et lille parti, der engang var tungen på vægtskålen, og det skulle også tilgodeses.

Ole Vig Jensen (RV):

Det kunne vist let misforstås, hvis jeg tog afgørende afstand fra det forslag, der foreligger her, men sagen er jo den, at det ved i hvert fald en umiddelbar betragtning kunne se tilforladeligt ud at støtte fremskridtspartiets forslag. Men hvis det fik konsekvenser i praksis, ville det jo netop betyde, at der ville komme en formentlig meget kraftig udskiftning af de pågældende medlemmer ved først-

kommende lejlighed, hvad der formentlig heller ikke ville være til gavn for arbejdet.

Jeg betragter det som en udpræget fordel, at der er udviklet den praksis gennem årene, at hvor folk, der har været med i dette arbejde, har gjort en god og kvalitetsmæssig indsats, er man indstillet på at genbeskikke de pågældende medlemmer. Jeg ved ikke, om det er i den anledning, det radikale venstre har glæde af det, men det kan man jo da i hvert fald håbe. Men hvis vi ikke sikrede disse genbeskikkelser, fik vi netop ikke den kontinuitet i arbejdet, som er fremhævet som betydningsfuld af flere ordførere her. Der er jo ikke tale om, at disse råd er en politisk kamplads. Tværtimod foregår der, som hr. Hagen Hagensen har refereret, et stykke yderst grundigt og sagligt arbejde, hvor man meget sjældent stemmer om tingene, men i kraft af sin indsigt gør sig gældende. Jeg tror derfor, det ville være uheldigt, om man skulle følge fremskridtspartiets forslag med de konsekvenser, det ville få, hvis man ved førstkommende lejlighed skulle indrette antallet af medlemmer på grundlag af det seneste folketingsvalg. Vi mener, at den praksis, der bruges i øjeblikket, er acceptabel, og jeg har også indtryk af, at der sker en glidende udjævning af medlemstallet i forhold til den politiske udvikling i medlemstallet også her i folketingssalen.

Arne Bjerregaard (KrF):

Man må nok sige, at demokrati er vanskeligt at håndtere, og vort demokrati er vel næppe endnu vokset ud over magten, staten, det hører vi klart i dag bl. a. Flertalsmagt er stadig den magtform, der tillægges demokratiske principper her i landet, og som de magthavende partier stadig væk tillægger noget demokratisk, selv om der ikke er meget demokrati i det.

Demokrati er som sagt besværligt, fordi det kræver hensyntagen til mindretal, men dette er u hensigtsmæssigt og blødsødent for dem, der har flertallet, for dem, der ønsker magten, for dem, der ikke ønsker demokratiet, men udelukkende magten, og det er jo det uhåndterlige i vort samfund, at man ikke har forstået de demokratiske principper og heller ikke i dette spørgsmål ønsker at forstå de demokratiske principper. Det er da klart, at de gamle partier er imod. Vi ser, at de alle er

[Arne Bjerregaard]

overrepræsenteret, de har i fællesskab siddet og uddelt disse poster, ganske vist med en ministeriel udnævnelse. Det kender jeg for mit eget amts vedkommende. Vi havde også velkvalificerede folk, men selvfølgelig skulle der da vælges venstrefolk eller socialdemokrater, ikke vore folk, selv om de var lige så velkvalificerede. Og så snakker man om, at man ikke ønsker dem udskiftet. Nej, det er da klart, at man ikke ønsker dem udskiftet, når det er ens egne. Så siger man, at de ikke har politiske vurderinger. Jeg kender udmærket ligningsarbejdet, også fra samråd, og jeg ved også, at der er særdeles megen politisk stillingtagen til skattemæssige problemer.

Så er der spørgsmålet om egnethed til posterne; som man siger: man skal ikke have dem udskiftet. Men der er stadig væk nyudnævnelser, og dér kan man i al fald ikke snakke om, at de skal blive siddende, fordi de nu har tilegnet sig en vis ekspertise. Og jeg har endnu ikke set, at egnetheden har været den deciderede forudsætning for valg til disse poster. Det har udelukkende været det politiske tilhørsforhold, som har begrundet, at man har udnævnt dem, og jeg tror ikke, det er for klogt af dette ting og andre at begynde at rippe op i, om det er egnetheden eller det er de politiske forhold, der er forudsætningen for udnævnelsen. Det tror jeg ikke vil falde så heldigt ud for dem, der har besiddet flertalsmagten og stadig væk ønsker at fastholde flertalsmagten til udnævnelserne, og det ser vi jo på så mangfoldige områder i dette samfund. Jeg har næppe set en formand f. eks. for et almennyttigt boligselskab, som ikke var socialdemokrat. Så kan man spørge, om det er demokratisk, om det er hensigtsmæssigt. Det er nok hensigtsmæssigt, men det er i hvert fald ikke demokratisk. De, som har magten, ønsker som andre, jeg havde nær sagt diktatorer, at udnytte den flertalsmagt, de har, og har ikke forstået demokratiets klare grundprincipper. For mig er det noget væsentligt, at man også på dette, måske lille område vil forstå den demokratiske udfordring, men det vil man stadig væk ikke. Man ser, at de, der sidder på magten, de, der har posterne, afviser forslaget, kun de. De andre siger selvfølgelig: vi ønsker demokratiet indført også på dette område, så det bliver en demokratisk udnævnelse.

Med disse ord håber jeg, man har forstået, at vi fra kristeligt folkeparti ønsker at støtte

dette særdeles seriøse og rigtige forslag, selvfølgelig ikke sådan, at der skal fordeles med millimeterretfærdighed, men sådan, at man fastholder den målsætning, at disse mennesker udnævnes i overensstemmelse med vælgertal, så længe det er en politisk udnævnelse.

Flygaard (DR):

Fra retsforbundets side kan jeg tilsige støtte til det foreliggende forslag til folketingsbeslutning. Fra mit partis side er vi selvfølgelig godt klar over, at der må en vis tid til til en tilpasning af medlemskabet i skatteråd, amtsligningsråd, vurderingsråd og skyldråd, så dette medlemskab kommer i overensstemmelse med folketingets sammensætning. Vi mener f. eks., at et medlem altid skal have lov til at sidde perioden ud, men så må også det tidspunkt være kommet, hvor en rimelig tilpasning finder sted.

Jeg vil i øvrigt gerne her give tilslutning til de synspunkter, som blev fremsat af hr. Freddy Madsen. Næsten alt det, hr. Freddy Madsen sagde om dette spørgsmål, kan jeg tilslutte mig.

Ser vi bort fra socialdemokratiet og socialistisk folkeparti, f. eks. for så vidt angår fordeling af pladser i skatterådene, gælder det jo, at resten af partierne klart får enten for meget eller for lidt. Man kan vel også sige det på en anden måde, nemlig at de gamle partier tager deres rigelige del af mandaterne, og det synes vi ikke kan være helt så rimeligt, som man har givet udtryk for fra forskellige partiers side.

Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning fortjener efter vores opfattelse en hurtig gang gennem udvalget. Det havde været dejligt, om et sådant forslag ikke havde været nødvendigt, men det er det altså.

Det er vel nok rigtigt, at der sjældent stemmes i disse råd, men det sker dog. En ting er imidlertid klar: udnævnelserne er politiske, og jeg vil også sige, at de nok i højere grad er politisk end rent sagligt begrundet. Jeg har selv været 5-6 år i statens ligningsdirektorat og har arbejdet i et amtsligningsinspektorat, så jeg kender amtsskatterådene og skatterådene arbejde. Dér fik jeg i hvert fald det indtryk, at det politiske element ved udnævnelserne spillede en endog meget stor rolle.

[Flygaard]

Hvis det er således, at man synes, det er de helt små lokale enheder, der skal komme med forslag til, hvem der skal være medlem, ligger det jo i sagens natur, at det bliver de største politiske partier, der får langt de fleste af mandaterne, og kun *de* mindre partier, der har deres stemmer meget ulige fordelt, vil kunne forvente i et vist omfang at blive repræsenteret forskellige steder. Det synes vi ikke kan være rigtigt. Vi vil derfor stille os særdeles velvilligt over for fremskridtspartiets forslag. Vi synes, det er et velmotiveret forslag.

Thorndahl (FP):

Jeg vil indledningsvis gerne sige tak til de mange ordførere, der har kunnet tilslutte sig forslaget. Med hensyn til de kritiske bemærkninger, der har lydt, og som hovedsagelig er gået på problematikken omkring genbeskikkelse, tror jeg nok, at der gør sig visse misforståelser gældende vedrørende intentionerne i forslaget.

Ministeren fremhævede, at der her i landet var en lang tradition for genbeskikkelse. Det er vi enige i, og det har vi også fuld forståelse for. Det, vi har ønsket at pege på, er, at ved nybesættelserne, der selvfølgelig skal ske på et fuldt kvalificeret sagligt grundlag, kunne og burde man efter vores opfattelse foretage udnævnelserne på en sådan måde, at man nærmede sig den bedst mulige demokratiske fordeling.

Hr. Fogh Rasmussen gjorde gældende, at der så vil komme rent partipolitiske hensyn frem ved udnævnelserne og besættelserne til disse råd. Det mener jeg slet ikke kommer sagen ved. I øvrigt er en politiker fra partiet venstre vel lige så meget eller lige så lidt politisk minded som politikere fra retsforbundet, fra kristeligt folkeparti eller fra fremskridtspartiet. Det kan jeg ikke se nogen principiel forskel på, og det går jeg ud fra at hr. Fogh Rasmussen heller ikke kan. Det, det drejer sig om, er, at man på et fuldt kvalificeret sagligt grundlag skal foretage nybesættelserne på en sådan måde, at man nærmer sig den bedst mulige demokratiske fordeling.

Jeg føler mig også overbevist om, at hvis man nærmer sig i højere grad en sådan demokratisk fordeling, vil befolkningen også i højere grad, end det er tilfældet i dag, respektere de afgørelser, der træffes i disse råd.

Hr. Hagen Hagensen gjorde opmærksom på, at skattestyrelsesloven blev revideret i 1977, endda temmelig radikalt, og gjorde den betragtning gældende, at det så havde været rimeligt at fremsætte synspunktet i den forbindelse. Hertil vil jeg godt sige, at der har efter gennemførelsen af skattestyrelsesloven fundet meget omfattende nybesættelser sted i skatterådene og i amtsligningsrådene, ligesom vi også lige har gennemført udnævnelserne til vurderingsformænd, og det er på dette meget utilfredsstillende grundlag, at beslutningsforslaget er fremsat. Vi føler simpelt hen, at vort parti og en lang række andre partier er blevet dårligt, virkelig dårligt, behandlet i den forbindelse, og det finder vi altså ikke at hverken partierne eller befolkningen i det lange løb kan være tjent med. Derfor er beslutningsforslaget fremsat, og det er fremsat i god tid i forhold til næste serie af udnævnelser, således at man gennem debatten her i tinget og den debat, det muligvis i øvrigt ville kunne give anledning til, kan formå at påvirke regeringen i en rigtigere retning.

Hr. Freddy Madsen gjorde nogle bemærkninger om, at det senest afholdte folketingsvalg, også på grund af den periodicitet, sådanne valg i de senere år er kommet med, måske ikke var et særlig hensigtsmæssigt grundlag, og det har jeg fuld forståelse for. Hvis man kan finde et andet og mere praktisk beregningsgrundlag, vil vi se meget velvilligt på det.

Hr. Ole Vig Jensen anførte som hovedelement i sit indlæg, at genbeskikkelserne var særdeles værdifulde og burde bevares. Jeg tror, at jeg med de bemærkninger, jeg har gjort, har sagt, at mit parti er enig i de betragtninger, hr. Ole Vig Jensen har gjort gældende i denne forbindelse.

Så vil jeg godt runde af med at komme med nogle principielle betragtninger om grundlaget for og sigtet med beslutningsforslaget.

Når vi har fremsat det, er det netop af helt principielle demokratiske grunde. Vi kan konstatere – det gjorde vores ordfører – at fremskridtspartiet er ret stærkt underrepræsenteret i disse organer. Men vi kan også konstatere, at der er fem partier, der er langt mere underrepræsenteret, end vi er, i disse organer. Det forekommer ud fra en almindelig demokratisk tankegang at være helt indly-

[Thorndahl]

sende, at et politisk sammensat skatteorgan – det er disse organer – netop skal være et spejl af befolkningens politiske indstilling. Hvilket kriterium skulle man ellers anlægge i et demokrati? Det er også den holdning, der udtrykkes af politikerne, når de i den offentlige debat behandler nærdemokrati. Og beslutningsforslaget er, som det også fremgår af bemærkningerne, i nøje overensstemmelse med de betragtninger, som indgik i regeringens redegørelse om kommunalt nærdemokrati af 23. november 1977, hvor regeringen netop – og det gjorde den stærkt, meget stærkt – understregede, at det i lovgivningen er sikret, at den valgte repræsentation har en meget høj grad af overensstemmelse med de repræsenteredes anskuelser.

Tilsvarende udtalte den daværende finansminister ved behandlingen af lov om beskatning af statens ejendomme i 1922, at man skulle opnå en skatteadministration, der ikke blev ensidigt bureaukratisk, men særligt præget af befolkningen selv. Og »særlig af befolkningen selv« må vel betyde en klar afspjeling af befolkningens politiske holdning, således som den kommer til udtryk ved valgene.

Af den i bemærkningerne optrykte højesteretsdom af 5. november 1936 udleder skattedepartementet endvidere, at amtsrådenes indstillinger kun er vejledende og ikke bindende i den forstand, at udnævnelse af en ikke indstillet person skulle være ugyldig. Det ligger altså inden for regeringens muligheder at forkaste både flertals- og mindretalsindstillinger og vælge at besætte de forskellige stillinger helt uafhængigt af de enkelte amtsråd. Det er der formelt intet til hinder for.

Når folketinget har bemyndiget regeringen til at foretage disse udnævnelser og samtidig også har sikret, at regeringen kunne gennemføre udnævnelser uafhængigt af amtsrådenes indstillinger, må det i alt væsentligt være for at give regeringen mulighed for at sikre en sammensætning af disse råd, der i høj grad er i overensstemmelse med vælgernes anskuelser, medmindre – det er selvfølgelig en logisk mulighed – man da mener, at man bør have mistillid til samtlige medlemmer af samtlige amtsråd. Jeg mener derfor ikke, at der overhovedet kan være tvivl om, at regeringens udnævnelseskompetence også har til

formål at sikre en demokratisk sammensætning af disse skatteorganer.

Jeg håber, at det forhold, at dette beslutningsforslag er fremsat og er debatteret her i dag, vil medvirke til den af mange ønskede demokratisering af udnævnelserne. Under alle omstændigheder vil det nok alligevel være hensigtsmæssigt af hensyn til regeringens hukommelse at genfremsætte beslutningsforslaget i næste samling, hvis ikke vi får skrevet betænkning i indeværende samling, og vi vil meget gerne fremsætte forslaget sammen med så mange andre partier som overhovedet muligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det energipolitiske udv. (20/4 79):

Udtræder: Ib Nørlund
Nyt medl.: Kaj Hansen

Arbejdsmarkedsudv. (20/4 79):

Udtræder: Pilgaard Andersen
Ny stedf.: Ernst Schmidt

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 25. april, kl. 13.00.

Angående dagsordenen henviste formanden til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 14.24